

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Vacatione, Amissione, Et Extinctione Beneficiorvm ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

3. Quot modis vacent beneficia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74494](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74494)

quàm juris habeat. Gonz. *loc. cit.* n. 4. juxta textum c. *Cum nostris. de concess. preb.* & gl. & Auctores communiter, *ibid.* Barb. *loc. cit.* Item dum quis ob delictum sine ulla alia monitione, citatione, aut sententia privationis per hominem seu judicem latâ ex juris dispositione privatur beneficio, absque eo, quod privatus de sinat illud de facto occupare. Pirh. Barb. *loc. cit.* sive in genere, dum talis detentor, seu pergens illud occupare auctoritate Canonis alicujus seu juris, ita eo privatus est, ut sine monitione, citatione ullâve aliâ sententiâ illud ob Ordinario conferri possit, censetur vacare beneficium solum de jure. Azor. *loc. cit.*

3. Vacare de jure & de facto dicitur beneficium, dum neque jus seu titulus beneficii, neque possessio apud aliquem est. Pirh. *loc. cit.* v. g. dum vacat beneficium per mortem naturalem, vel resignationem (nimirum dum resignans de facto etiam illud à se abdicat, seu non manet in possessione seu detentione illius, & nemo etiam alius est in colorata ejus possessione) illius, qui verum titulum & possessionem illius habebat. Gonz. *loc. cit.* num. 3. citans Mand. ad reg. 30. q. 7. n. 4. Gregor. Tholosan. *de benef.* c. 28. n. 1. Rebuff. in *pr. tit. requisitâ ad bonam collationem.* n. 56. Item dum legitimus beneficii dominus ob incompatibilitatem vel delictum ex juris dispositione, aut per sententiam eo privatus, possessionem quoque dimittit.

4. Illud hic observandum ex Mand. *conf.* 4. n. 20. in *sine*, apud Gonz. *loc. cit.* n. 11. & Chok. ad *regul.* 3. n. 9. quod vacatio de jure & de facto fit verior naturaliter, potentior, & plenior vacatio. Et ex Pavino de *post. cap. sede vac. pralud.* 7. num. 17. apud eundem Gonz. num. 12. quod proprie vacare non dicatur beneficium, nisi dum à nemine detinetur nec jure, nec de facto; & hinc verba cujuslibet dispositionis sint intelligenda proprie de hac vacatione, & in hoc potiore ejus significato. Mand. Pavin. Chok. *loc. cit.*

Quæstio 3. Quot modis vacent beneficia?

R Espondeo: si spectemus ipsum intrinsicum actum vacationis, modi vacationis non plures, quàm duo sunt; nimirum naturalis, quem operatur natura ipsa per mortem personæ, quâ plenum erat beneficium. Et civilem, quo nimirum persona manens in vivis se à beneficio separat, & illud vacuum dimittit; priorq; modus dicitur *decessus*, posterior *cessus*. Lott. l. 3. q. 9. num. 2. *decedere* namque cum ex proprietate etiam sermonis in subiecta materiâ significet mori, seu vitâ defugî, ut Lott. n. 3. ex variis locis juris civilis ostendit, dum utimur hac voce *decessus* in hac materia beneficiali, mortem naturalem proprie significamus. Lott. n. 5. citans Paris. l. 5. q. 5. n. 23. *Cedere* autem, cum mortem exprimat, ac separationem personæ à beneficio, quo de pleno efficitur vacans. Lott. num. 7. sub hoc nomine veniunt renuntiare, resignare, cedere beneficium, sive actus sit spontaneus, sive coactus. Lott. n. 8. & 9. quamvis enim invitus quis pellatur à beneficio, dum illo per judicem privatur, nihilominus adhuc non malè dicitur cedere beneficio; cum factum judicis reputetur factum passi sententiam, juxta l. *si ob causam. c. de Eviction.* & Tiraq; de *retract. consanguin.* §. 1. gl. 14. num. 13. Lott. n. 11. atque ita, ut Lott. n. 10. huic posteriori modo vacationis, nempe per cessum, subjunguntur, seu subalternantur omnes illi modi vacandi,

tam ipso jure, quàm per sententiam, de quibus Gonz. latè gl. 15. n. 9.

Quæstio 4. Quenam vacatio, seu quifnam vacationis modus veniat, nomine vacationis simpliciter prolato?

R Espondeo primò: venire & comprehendî omnes vacandi modos, hoc est, tam vacationem per mortem civilem, quàm per naturalem, tam per resignationem, quàm per privationem. Garc. *par.* 11. c. 1. n. 3. citans gl. in c. *si preter. de rescript. v. vacabunt.* & gl. in c. *quia sape. de preb.* in 6. v. *vacat.* Franc. in c. *susceptum. de rescript.* in 6. n. 3. Staphil. de *lit. gratia. tit. de variis modis vacationis.* n. 6. Coraf. de *benef. p. 1. c. 3.* Mand. ad reg. 19. q. 17. n. 2. Paris. l. 11. q. 14. n. 24. Toud. in *questionibus benef. p. 3. c. 20. n. 15.* ex Menoch. de *arbitr. ca. 120.* n. 100. Barb. *juris Eccl.* l. 3. c. 14. n. 74. proceditq; idipsum in materia pœnali. Barb. *ibid.* Garc. l. 4. n. 4. ex Franco. sic etiam in regula 8. *Cancel.* apposta non essent verba generalia quocunque modo, comprehenduntur omnes modi vacationis (exceptis vacationibus in curiâ, & per resignationem) seu reservantur Papæ beneficia in mensibus papalibus vacantia, quocunque demum modo vacent. Gonz. gl. 15. n. 1. & 2. citans An. de Falcon. de *resign. q. 1. principalis. n. 2.* sic si alicui detur expectantia de beneficio vacante seu potius vacaturo, per vacationem simpliciter comprehenditur omnis modus vacandi. Garc. l. c. n. 6. sic si in supplicatione seu impetratione mentio fiat de vacatione simpliciter, nullo expresso vacandi modo, comprehenditur omnis casus seu modus vacandi. Barb. l. c. n. 75. Pirh. ad *tit. de concess. preb.* n. 28. Garc. l. c. num. 5. citans Rebuff. in c. *nulla. de concess. preb. premissis.* 6. Mandos. ad *Lap. Alleg.* 6. n. 5. Mohed. *decis.* 10. de *preb.* Multòque magis hæc procedunt stante universitate verborum, seu ubi apposta esset in reservatione aliqua, aut in supplica clausula illa generalis: *quocunque modo vacet.* Gonz. *loc. cit.* Toud. l. c. n. 16. & 18. Paris. l. 8. q. 7. n. 64.

2. Respondeo secundo: nomine vacationis in reg. 8. venire tam vacationem de jure & facto simul, quàm vacationem de jure tantum, & vacationem de facto tantum. Gonz. gl. 15. §. 1. n. 45. & maximè n. 72. de quo vide dicenda paulò post.

3. Respondeo tertio: in dubio vacationis appellatione intelligitur vacatio tam de jure quàm de facto, seu vacatio omnimoda. Gonz. gl. 15. §. 1. n. 9. arg. c. *cum in nostris. de concess. preb.* unde etiam

4. Respondeo quarto: dum Papa facienti gratiam narratur vacatio, is supponit beneficium vacare omnimodè, ac proinde terminum hunc indistinctè accipit pro vacatione omnimodâ, id est, tam de jure, quàm de facto. Lott. l. 3. q. 8. n. 21. citans Host. in c. *cum nostris. n. 1.* & 5. de *concess. preb.* quia Papa nemini præjudicare intendit neque in possessione, Gonz. *loc. cit.* citans Abb. in *cit. cap. cum nostris. n. 4.* Imol. n. 7. Butrio n. 6. nisi tamen fiat mentio de possessione alterius; tunc enim non aliter videtur intelligere vacationem beneficii, quàm de jure tantum, negligè eâ possessione, & que consequitur, plenitudo de facto. Lott. l. c. n. 2.

5. Porro in materia ambitiosa, qualis est impetratio beneficiorum, appellatione vacationes venire veram & non fictam, & qualificatam (qualis v. g. vacatio ficta est vacatio per obitum in regula de infirmis) ait Paris. l. 12. q. 10. n. 5. Et hinc im-